

Ion Antonescu la Olănești, 1-19 august 1944

Sorin Oane
oanesorin@yahoo.com

„Libertate pentru șoareci”. Între 1-19 august 1944, deci aproape timp de trei săptămîni, Antonescu și-a plănuit o cură balneară la Olănești¹. Suferea de ulcer gastric. Mareșalul avea 64 de ani și era obosit de travaliul ultimilor ani. A fost însoțit de soție și de cîțiva colaboratori apropiați, printre care Pamfil Șeicaru, cel mai bun condeier al presei romînești interbelice, director al ziarului „Curentul”. Hotărîrea de a merge la Olănești a descumpănit însă pe toată lumea, fiind considerată mai mult un fel de ... abdicare. Izolîndu-se într-o adevărată văgăună, la circa 200 km de Capitală, mareșalul pierdea contactul direct cu frontul și cu țara. Și asta într-un moment în care prezența acestuia pe front, dar și la București, era absolut necesară. Potrivit lui George Magherescu, pe atunci căpitan în Cabinetul Militar al Conducătorului, absența lui Antonescu de la București a însemnat pentru inamicii săi politici, o adevărată ... „libertate pentru șoareci”.

Ultima întîlnire Antonescu-Hitler. Tot la Olănești, pe data de 3 august 1944, a primit Antonescu invitația lui Hitler de a-l vizita. Conducătorul german dorea să știe dacă, după prăbușirea frontului de est, se putea baza necondiționat pe fidelitatea Romîniei. Bănuind că serviciile secrete ale Reichului intuiseră intențiile sale de a scoate țara din război, înainte de a pleca la întîlnirea cu Hitler, Mareșalul a înmînat o scrisoare generalului Constantin Pantazi, ministrul său de război, pe care-l desemna drept succesor al său, în cazul în care ar fi fost arestat de fûhrer, autorizîndu-l să încheie imediat armistițiul pentru ieșirea Romîniei din război și să asigure întoarcerea armelor împotriva nemților, dacă aceștia s-ar fi opus unei astfel de decizii. Totodată, el sugera măsuri pentru protecția regelui și a principalilor oameni politici ai țării.²

În zilele de 5-6 august avea loc ultima întîlnire dintre Hitler și Antonescu, la Rastenburg, în Prusia Orientală. Antonescu a răspuns evaziv cererii lui Hitler de a continua războiul. Totuși, dictatorul nazist a rămas cu convingerea că mareșalul român îi rămîne un aliat fidel și că era pe deplin stăpîn pe situația din țară. De aceea a și ordonat abandonarea planului Margareta II, ce viza ocuparea Romîniei de trupele germane, în situația în care aceasta ar fi intenționat să treacă de partea Aliaților. Anularea planului a fost unul dintre motivele reușitei lovituri de stat din 23 august 1944.

Planuri pentru semnarea armistițiului cu Aliații. În seara lui 6 august însă, Antonescu era din nou la Olănești. Se întorsese din Germania cu convingerea fermă de a ieși din război cu prima ocazie favorabilă. Ideea scoaterii Romîniei din război a și început, timid, să fie pusă în practică. Pe 7 august, discuta cu Pamfil Șeicaru posibilitatea ieșirii țării din război, în condițiile în care sovieticii ar fi acceptat semnarea armistițiului cu el: menținerea administrației romînești în teritoriile romînești ocupate

---

¹ Relatarea despre șederea mareșalului la Olănești, din august 1944, este după George Magherescu, *Adevărul despre Mareșalul Antonescu*, vol. III, Ed. Păunescu, București 1991, p. 27- 81

² Mihai Țăpîrlea, *Niciodată mîna mea nu va semna un document care ar încuviința intrarea trupelor rusești pe pămîntul Romîniei!* în Revista de istorie militară, nr. 4 / 1992, p. 39-40

deja de ruși, înlesnirea operațiunilor rușilor în direcția pusteii maghiare, interdicția rușilor de a face propagandă pe teritoriul țării, ocolirea teritoriului românesc rămas liber, și somarea Reichului de a-și retrage trupele din România în 10 zile. Antonescu i-a spus lui Șeicaru că obținuse deja 3 din cele 5 puncte solicitate de la sovietici. Șeicaru considera că semnarea armistițiului de către sovietici, direct cu Antonescu, era dictată de o lucidă analiză a situației militare și politice: rezistența română pe aliniamentul Dorna – Întorsura Buzăului, noile arme puse la punct de germani, ca și încercările de înțelegere între Occidentali și Reich.

La 15 august, la Olănești, a sosit atașatul militar român de la Ankara, colonelul Traian Teodorescu. Era un bărbat micuț, de aproximativ 1,65 m înălțime, subțire, isteț și plin de vervă. Venea cu rezultatul negocierilor cu aliații, încercate prin consulul american de la Istanbul. Teodorescu a plecat de la Olănești cu noi propuneri ale mareșalului făcute aliaților pentru ieșirea din război a României. Fatalitatea a făcut însă ca mesajul lui Antonescu să nu mai ajungă, colonelul Teodorescu îmbolnăvinduse.

Tot în zilele șederii sale la Olănești, Antonescu a ordonat subordonarea Ministerului de Război, deci generalului Pantazi, a Marelui Stat Major, Ministerului Aerului și al Marinei, Ministerului de Interne și Serviciului secret. Era un transfer de putere menit să întărească puterea pe care generalul Constantin Pantazi, ministrul de război, o avea în stat.

Pregătirea rezistenței anticomuniste. Șeicaru pleacă spre Spania. Mareșalul era însă conștient că rușii, iscăbind armistițiul, nu-și vor respecta obligațiile, de aceea trebuia să apară imediat două publicații săptămânale în străinătate, unul în franceză, iar celălalt în engleză, pentru a denunța toate încălcările acestuia. De aceea îi solicita lui Șeicaru să plece imediat în Spania, pentru a edita acolo un ziar în limba engleză, în care aveau să fie apărute interesele României. Spania era deci destinația publicistului, căci se considera că, atît cît va trăi generalul Franco, această țară nu va relua relațiile diplomatice cu Rusia Sovietică. Șeicaru a și plecat spre Spania pe 10 august, însă va ajunge la Madrid pe... 15 februarie 1945 ! De ce ? Șeicaru a fost blocat în Germania pînă pe data de 13 februarie 1945 de un denunț al lui Niculescu-Buzești, făcut Legației germane din București, în care afirma că acesta urma să meargă la Lisabona pentru a semna armistițiul cu Națiunile Unite, în numele lui Antonescu³. Este drept, Șeicaru mai avea și un interes personal în afacerea asta. Voia să evacueze fondurile și alte obiecte de preț ale familiei, cu ajutorul ginerelui său, Marius Giurgiu, pentru care obținuse numirea ca secretar doi la departamentul de presă al Legației României de la Berna. De altfel, datorită denunțului amintit mai sus, lui Șeicaru nu i s-a permis să stea în Elveția. După schimbarea de regim de la București, Giurgiu și-a pierdut și el postul de la Berna, plecînd ulterior în Franța.⁴

Antonescu pleacă să-și împlinească destinul. Dar, pe 19 august începe ofensiva sovietică pe frontul Iași - Chișinău. Antonescu dispune părăsirea Olăneștilor.

---

³ Nicolae Ciachir, *Istoria relațiilor internaționale de la pacea wetfalică (1648), pînă în contemporaneitate*, Ed. Oscar Print, București, 1998, p. 332-333. Șeicaru a rămas în exil. A fost condamnat la moarte în contumacie de către comuniști în 1945. A fost grațiat în 1966 de ministrul Cornel Onescu și a revenit în România pentru cîteva zile, 20-28 august 1977. A murit la Dachau în 1980, la 86 de ani. Rămășițele sale pămîntești au fost aduse în țară și reînhumate.

⁴ Dumitru Preda, *Romîni suspecti în ochii aliaților*, Magazin istoric, nr.5/2003, p. 9

Pe drumul de întoarcere, mareșalul se oprește la Râmnicu Vâlcea, unde vizitează câteva spitale de campanie, întreținându-se cu răniții și personalul sanitar și dispunând împlinirea lipsurilor acelor spitale. Antonescu a vizitat de fapt două spitale: Spitalul nr. 531 de la Liceul de băieți „Alexandru Lahovari”, care era condus de căpitanul Dumitru Negoescu, fost primar legionar al Râmnicului între 1940-1941, dar un excelent profesionist, și Spitalul nr. 534 de la Seminarul Teologic „Sfântul Nicolae”(astăzi Colegiul „Mircea cel Bătrîn”), condus de doctorul Alexandru Teodorini⁵. Antonescu a făcut apoi popas la Mănăstirea Cozia. A luat masa cu suita lui și a evocat episoade din războiul de întregire a țării, ca și episodul morții generalului David Praporgescu în luptele de pe valea Oltului. Seara, a sosit la vila sa de pe Cioplea (Predeal). Ce a urmat, este bine cunoscut: vizita la Bacău, la comandamentul Armatei a IV-a, condusă de generalul Avramescu, pentru organizarea rezistenței pe linia Focșani-Nămoloasa-Galați și apoi ... arestarea la București.

Summary

The article describes a less known episode by historians: the days before the August 23, 1944 Coup, when Marshal Antonescu, who was treating himself from a gastric ulcer in Olanesti, was also planning to break the truce with the Allies while preparing to resist the Soviet offensive in Romania. This also corresponded with the last meeting between the Marshal and Adolf Hitler. Four days after these events the well-known Coup happened.

(Rezumat tradus de autor)

---

⁵ Serghe Iandola, *Din memoriile șefului Siguranței din Vâlcea*, în *Curierul de Vâlcea*, nr. 954 din 27 octombrie 1993, p.4